

DAMUNT DAMUNT

REVISTA D'INFORMACIÓ LOCAL - SANT JOAN - MAIG 1.997 - NÚM. 72

DAMUNT DAMUNT

Revista d'informació local
SANT JOAN (MALLORCA)

MAIG 1.997 - Núm. 72

Dipòsit legal PM-673-1991

Domicili: Major, 68
07240 - SANT JOAN (MALLORCA)

Director:

Miquel Florit Huguet

Redacció:

Guillem Morlà Adrover

Dibuixos :

Joan Morey Company

Col·laboradors:

Andreu Bauzà i Joan
Gabriel Company Gayà
Miquel Florit Huguet
Joan Gayà Mates
Catalina Jaume Ginard
Joan Jaume Nigorra
Raquel Marcos Sánchez
Bàrbara Mates Sastre
Joan Morey Company
Guillem Morlà

Imprimeix:

APÓSTOL Y CIVILIZADOR
PETRA (MALLORCA)

NOTA: Els articles publicats sols
expressen l'opinió dels seus
autors. La revista no s'identifica
necessàriament amb el seu
contingut.

CONTINGUT

NOTICIES LOCALS

Diada de germanor - Joan Gayà Mates
Donants de sang
El club esportiu Sant Joan
El moto-cros de primavera
Els autors santjoaners més llegits
Estudi de les pastures
Festa de San Isidre
Festa del llibre
Homo Hominis
Hospital de Manacor
La Penya Motorista fou distingida
Les obres de ca madò Busques
Miquel Gayà Sitjar compleix 80 anys
Naixements
Necrològiques
Noces d'or 1977
Novetats de la Biblioteca Pública
Primeres comunions
Selecció d'un poema de Bàrbara Mates
Solidaritat amb el poble Saharaui
Un diumenge dissortat
Va caure una paret
Xesc Nigorra, estilista (D.d.B.)

POEMES I GLOSES

Reflexions **Gabriel Company (Forner Boveta)**
En memòria del meu canet Polin
Andreu Bauzà i Joan
La meva opinió con a creient
La vida no és color de rosa
Catalina Jaume de Calicant
Viva llum clara i llampant
Bàrbara Mates Sastre
Es cagador de s'Arxiduc

COL·LABORACIONS

- Contarelles i Memòries (II)
per **Andreu Bauzà i Joan**
- Per la vila i fora de la vila - El quart poder
per **Joan Morey Company**
- Des de un pati de Sant Joan
per **Raquel Marcos**
- Consells d'un ca vell
- Cada dia hi ha gent que es desperta, ressuscita
torna viure ... per **G. Morlà**

PORTADA I CONTRAPORTADA

Antonina, una top model santjoanera
(Fotos: Estudi Josep)

SELECCIONATS UNS POEMES DE BÀRBARA MATES SASTRE

La casualitat és la gran aliada pels qui cerquem notícies, - petites notícies -, fresques o de tipus històric, que ens permet omplir unes pàgines i informar als nostres lectors.

Així va esser com casualment ens informarem de que la nostre col·laboradora, Bàrbara Mates Sastre, té un poema inclòs dins el llibre "Corona Poètica a Sebastià Gili i Vives". Versos que reproduïm en la secció "Poemes i Gloses". Bàrbara Mates fa molts d'anys que començà a escriure i publicar els seus poemes a la revista "Mel i Sucre", signats amb les inicials B.M.S.. En prova de la seva modèstia, ens ha dit que el seu poema titulat "Viva llum, clara i llampant", havia estat immerescudament seleccionat i publicat en aquesta "Corona", que inclou poemes i escrits d'autors tan coneguts i famosos com Rafel Bordoy, Miquel Bota Totxo, Bernat Cifre, Concepció Coll Hévia, Fra Miquel Colom T.O.R., Mª Dolors Corbella i Gili, Gabriel Janer Manila, Joan Maimó i Vadell i molts d'altres.

Enhorabona Bàrbara!. Et repetirem el que te diguérem en una altra ocasió: Que la teva inspiració no s'acabi mai. Perquè com diu Catalina Vilanova, en la dedicatòria del llibre:

"Poesia és el sospir de l'ànima, és la serenitat profunda del mar és el tremolós parpelleig de les estrelles de la nit, és ..."

M.F.H.

NOCES D'OR

El passat dia 17 d'abril es compliren 50 anys en que

Melcior Mates (Peramates) i Maria Gayà (Fidauer) varen contreure matrimoni.

En motiu d'aquesta efemèride, el matrimoni va reunir als familiars més directes, inclosos els germans ambdues parts, primerament a la missa en acció de gràcies que es celebrà el diumenge dia 27 d'abril a l'església parroquial de Sant Joan i més tard un dinar en un restaurant de la comarca.

M.F.H.

ELS AUTORS SANTJOANERS MÉS LLEGITS.

L'enquesta realitzada pel "Diari de Balears" sobre la millor obre literària d'autors balears del segle XX i en la que han opinat 62 personatges de la cultura, política, l'empresariat, l'ensenyança, o el clergat, entre altres sectors, ens demostra la valoració que s'ha fet de distints escriptors santjoaners.

Així veim que el "Cançonero Popular" del P. Rafel Ginard ha quedat classificat en el lloc 21 amb 157 punts. En el lloc 24 ha quedat "Mossegades" del també santjoaner Jaume Sastre Font, amb 135 punts. En el lloc 157 hi figura el "Refranyer popular" del manacorí - santjoaner Miquel Fuster Aguiló (el mestre Fuster).

En total han estat votades 260 obres, on algunes corresponents a autors coneguts i famosos com Gabriel Janer Manila, Miquel Segura, Antoni Alomar, Jaume Santandreu, Marià Villangómez, Miquel Bota

Totxo, etc. han quedat classificades per davall de les obres dels nostres autors.

M.F.H.

HOSPITAL DE MANACOR

Les opinions escoltades, amb relació al nou Hospital de Manacor, són unànimes en alabar el bon servei, un tema que preocupa a malalts i bons.

Per altra banda, entre el personal seleccionat que ha començat a treballar en el nou hospital hi ha quatre santjoaners: Olga Provençal que exerceix un càrrec de responsabilitat en la Secretaria de Direcció; Margalida Sastre Joan (Mariona) com auxiliar d'urgències; Catalina Font Barceló (Sèbia) i Maria Ordines Miralles (Ordines), ambdós en la secció de neteja.

M.F.H.

LA PENYA MOTORISTA FOU DISTINGIDA PER LA FEDERACIÓ

En el sopar d'entrega de premis que anualment celebra la Federació Balear de Motociclisme, que tingué lloc enguany en el Restaurant Es Cruce el dia 18 d'abril, fou distingida la Penya Motorista per la celebració l'any passat del seu 40 Aniversari.

El President federatiu J. Thomàs, en la seva presentació de l'acte elogià la trajectòria de la Penya Motorista i el fet de la celebració dels 40 Anys d'activitats. Llavors al President de la Penya, li fou entregada una placa commemorativa.

Joan Jaume Nigorra

ASSOCIACIÓ DE PERSONES MAJORS DE SANT JOAN - NOCES D'OR

Relació de matrimonis que havent complit les noces d'or o les compleixin dins l'any 1997, foren homenajats pel Govern Balear el passat 20 de març amb un dinar de companyonia a Son Termes i obsequiats amb una placa. Als qui no pogueren assistir ja fos per malaltia o per incapacitat física se'ls va obsequiar amb una placa i una capsa de bombons.

DATA MATRIMONI

ESPÒS I ESPOSA

16-01-35	BERNARDINO MATAS ANTICH - ISABEL MATAS MUNAR
01-01-36	ANTONIO MATAS MUNAR - BARBARA MAS ANTICH
11-05-39	JAIME BAUZA BERGAS - FRANCISCA BENNASAR ANDREU
18-01-40	FRANCISCO VENY OLIVER - MICAELA JUAN FERRIOL
02-09-40	BARTOLOME VICENS SAGRERA - MARGARITA FONT RIUTORT
03-10-40	MATEO PICORNELL GARAU - CATALINA FLORIT POCOVÍ
20-05-41	ANDRES POCOVÍ JUAN - FRANCISCA MIERAS GUAL
21-08-41	GUILLERMO MATAS MUNAR - JERONIMA MESQUIDA FLORIT
29-12-41	ANTONIO MAS ANTICH - ANTONIA GAYA
05-05-42	JUAN MATAS SASTRE - MARIA MAS BARCELO
12-11-42	ARNALDO NIGORRA BAUZA - MARGARITA RORGER BONET
20-10-43	CLEMENTE PICORNELL GARAU - MARIA BAUZA FONT
25-11-43	ANDRES GALMES BAUZA - CATALINA VIDAMA TOMAS
10-02-44	MATEO FLORIT BAUZA - MARGARITA VAQUER BAUZA
12-09-44	ANTONIO GALMES COMPANYY - MARIA BAUZA BONET
28-09-44	GABRIEL SANJO SANCHIO - ANTONIA FONT BONET
08-02-45	JAIME FONT BAUZA - MARGARITA SASTRE GAYA
07-04-45	FRANCISCO GAYA ANTICH - MARIA GALMES BAUZA
21-04-45	JUAN NICOLAU MATAS - FRANCISCA JAUME SASTRE
23-08-45	BERNARDINO BARCELO ANTICH - MARIA COMPANYY GAYA
06-11-45	GUILLERMO MORLA BOVER - CATALINA JAUME MIERAS
01-12-45	RAFAEL FONT BAUZA - CATALINA BARCELO BOU
25-02-46	ANTONIO FERRIOL ANTICH - ROSA GOMIS GAYA
28-05-46	JOSE MATAS JUAN - CATALINA GALMES BAUZA
06-06-46	JUAN REBASSA GOMIS - MAGDALENA COMPANYY FLORIT
22-06-46	LORENZO LLULL LLULL - MARIA BOU MATAS
01-08-46	ANTONIO BAUZA FLORIT - MARIA GAYA BONET
21-09-46	JUAN BAUZA MUNAR - ANA BOU MATAS
08-10-46	MIGUEL JAUME NICOLAU - MARIA MOREY FERRAGUT
28-11-46	ANTONIO CAIMARI GAYA - JUANA ANA COMPANYY BAUZA
28-12-46	MIGUEL BAUZA SASTRE - MARIA COMPANYY GAYA
06-02-47	JUAN COMPANYY GAYA - MARIA MORA COMPANYY
17-04-47	MELCHOR MATAS ANTICH - MARIA GAYA BAUZA
09-08-47	JUAN GAYA BARCELO - FRANCISCA BAUZA NICOLAU
12-08-47	ANTONIO REBASSA GOMIS - ANTONIA ANA FLORIT POCOVÍ
14-08-47	BARTOLOME NIGORRA MAYOL - ANTONIA ANTICH ANTICH
21-08-47	RAMON GAYA BAUZA - ANA ESTELRICH COSTA
26-08-47	GUILLERMO RIUTORT BARCELO - MAGDALENA BARCELO MATAS
11-09-47	RAFAEL BAUZA FLORIT - ANTONIA GAYA ANTICH
21-10-47	JUAN JUAN ROIG - ANA BAUZA FONT
23-10-47	GUILLERMO COMPANYY BONET - MONSERRAT BONET OLIVER
11-11-47	JUAN BARCELO ANTICH - MARIA FONT FONT
20-11-47	ARNALDO COMPANYY BAUZA - ANTONIA ANA DALMAU JAUME
27-11-47	JOSE BAUZA MATAS - MARIA SANJO NICOLAU - RAFAEL MAS ANTICH - MAGDALENA BAUZA MUNAR

DIADA DE GERMANOR

L'Associació de Persones Majors, aprofitant la celebració del Aniversari de la proclamació de la Verge de Consolació com a Patrona, organitza, cada any, una Diada de Germanor entre tots als socis, coincident, sempre que es pot, amb el dia 2 de Maig i, també amb l'homenatge dedicat a la Dona, l'Home i matrimoni de més edat del Poble.

Enguany hi ha hagut sort i s'ha pogut fer així, ja que, analitzats els pros i contres, uns i altres, encara que a vegades contraposats, aquest pic s'han tornat fer topadissos i han fet confluïr la conveniència cap a aqueixa data.

Els actes que conformen la Diada són:

A les 12 h. : Missa en el Oratori de Consolació

A les 13'30: Homenatge a la Dona, Home i Matrimoni de més edat del Poble i dinar de Companyonia en el Local "Can Tronca"

El començament ha estat, enguany, solemníssim, ja que, a la nombrosa concurrència de Gent Gran s'hi ha afegit la solemnitat de la concelebració de la Missa la qual ha estat possible gràcies a la assistència de D. Toni - Rector Solidari -, el Pare Pere -celebrant habitual de la Missa dels diumenges, D. Joan Barceló Company - Rector del Coll d'En Rabassa i santjoaner - i D. Gabriel Ferriol - també santjoaner i Rector jubilat de la nostra Parròquia.

La participació de la Gent fou massiva, tant en lo referent en el contingut del Sacrifici en si, com en els distints càntics que s'han produït durant la funció, això vol dir que el conjunt ha redundat en un acte molt fervorós, emotiu i gratificant per els santjoaners assistents com ho són, sempre els actes que es celebren als peus de la nostra Mare i Patrona, la Verge de Consolació.

D'acord amb al programa assenyalat, a continuació, en el Local "Can Tronca", es va procedir a realitzar l'Homenatge al Matrimoni, format per Francesc Veny Oliver i Miquela Juan Ferriol, a la Dona, Catalina Mieres Gual i a l'Home, Josep Galmés Bauçà, al qual acte donà relleu l'assistència de diverses autoritats de la CAIB, presidides per la Molt Honorable Consellera de Governació Senyora Rosa Estaràs, el nostre Batle Gabriel Mora, el President de la Federació d'Associacions de Persones Majors

de les Illes Balears, D. Rafel Socies, la vicepresidenta de la mateixa Federació -per Ciutat-, Sra. Ratier, etc., arropant, tota, al nostre President i vicepresident de la Federació - per la Part Forana -, D. Joan Mates Antich.

En primer terme, s'entregaren a cada un dels homenatjats, unes plaques, donades per el CIM, i duites per la Sra. Dolce Mulet, que era portadora, també, de una salutació expressa i cordial de lo Molt Honorable Presidenta del CIM, Senyora Maria Antònia Munar.

A continuació, es va fer entrega a les mateixes persones de unes altres plaques, donades, aquestes, per la CAIB i duites per la Consellera de Governació, la molt Honorable Sra. Rosa Estaràs.

Acte següent, el President de la Associació, D. Joan Mates, amb paraula fàcil, clara i generosa, va donar un repàs exhaustiu al desenvolupament de les diferents activitats, duites a terme des de Maig de 1996 a Abril de 1997. Va recalcar, el President, la gran transcendència que, a nivell de avui, suposa el funcionament del Menjador Social, el qual ara fa 2 anys que es va inaugurar. El promig de 25 comensals diaris contempla una participació suficient per a mantenir l'activitat, sense cap mena de preocupació financera. Va aprofitar, també, l'ocasió per a donar compte de tots els detalls, referits al moviment econòmic i de treball, que el seu manteniment comporta, fent especial menció de la gran acceptació de la bondat i qualitat del menjar, manifestada, contínuament, par els mateixos comensals.

Després de la intervenció del Sr. Mates, del Sr. Socies i del Sr. Batle, va tancar l'acta la Sra. Estaràs, manifestant la seva satisfacció per el fet de poder conivire una estoneta amb la Gent Gran de Sant Joan i la seva predisposició a otorgar les ajudes, que fassin falta a l'Associació, per a solucionar i resoldre les necessitats en que es trobi. I, res més, si no dir que el "Dinar de Germanor", que es va servir a continuació, es va convertir en el "colofó" ideal i conclusiu de la Diada. "La Gran Diada de les Persones Majors Santjoaneres".

Joan Gayà Matas

HORARI BIBLIOTECA PÚBLICA P. RAFAEL GINART I ARXIU MUNICIPAL

Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte
tancat	tancat	10 h. - 13 h.	tancat	tancat	10 h. - 13 h.
tancat	17 h. - 19 h.	tancat	17 h. - 19 h.	17 h. - 19 h.	tancat

EL C.E. SANT JOAN EN EL MES D'ABRIL

En el mes d'abril el Sant Joan ha rebut en el seu camp a dos equips de la part alta. El primer fou el Port de Pollença, que ens va guanyar per 0-2 i en el darrer partit del mes, el visitant fou el líder,

el Penya Arrabal de Palma i en un bon partit el Sant Joan aconseguí la victòria per 2-1.

Els marcadors dels partits del mes han assenyalat:

Dia 6 d'abril Sant Joan 0 Port de Pollença 2

13 Valldemossa 1 Sant Joan 1

20 Sant Joan 0 UE Collera 0

27 Sant Joan 2 Penya Arrabal 1

El Sant Joan amb aquests resultats ha pujat un lloc a la taula classificadora i això que té un partit ajornat el que haurà de disputar al camp del Son Ferrer.

Com hem dit el darrer partit davant el líder, tot i que els santjoaners errassin en un penalti la victòria quedà a casa i els seguidors en sortiren ben contents. L'alineació que va presentar el Sant Joan fou: Nino, Ferriol,

Campins, Crespí, Barceló, Garcies, Ernest, Fullana, Canyelles, Jaume Mas, G. Mas. Substitucions: Miralles per Fullana, Pocoví per Canyelles i Garcies per G.Mas.

El Sant Joan és ara al lloc 10, havent jugat 29 partits, guanyats 10, empatats 9 i perduts 10. Punts 39, un punt par damunt el seu seguidor.

Joan Jaume Nigorra

EL MOTO CROSS PRIMAVERA FOU INTERESSANT I ESPECTACULAR.

El darrer diumenge d'abril el dia 27 la Penya Motorista Sant Joan, organitzà la prova Moto Cross Primavera, que resulta Interessant en totes les categories i els assistents disfrutaren de l'espectacularitat de les curses especialment en les cilindrades de 125 cc. i 250 cc. a on hi foren 19 pilots a la parrilla de sortida.

El fet d'esser puntuable pel Campionat de Balears afavorí el que es poguessin reunir a Sant Joan, els millors pilots de les illes.

Les classificacions foren : Categoria de *Mini-Cross*. Juan Sans, Juan Riutort i Magda Riutort. Tots ells fills de pilots coneguts.

Categoria *Alevins*: Jorge Lorenzo amb Honda, Rubén Vinagre també amb Honda i Joan Sans amb Kawasaki.

Juvenils: Toni Torres, de Menorca, Suzuki. 2° Pep Poquet, Yamaha. 3er Juanjo Grau, Kawasaki. En aquesta categoria Toni Torres fou el guanyador en les dues mànigues. Hi participà la fèmina Mabel González.

Els pilots *júnors i sèniors* en *cilindrades 125 cc i 250 cc.* participaren junts a les dues mànigues. No obstant es feren dues classificacions. Aquestes curses foren molt disputades. La lluita es donar entre Sacarés, Toni Roig, Biel Pons i Miquel Perelló. Si bé el guanyador i gran triunfador del Moto Cross Primavera fou el bon

pilot de Muro, Toni Sacarés, que guanya les dues mànigues i demostrà estar en un bon moment de forma. El menorquí David Taltavull que havia aconseguit el segon lloc en la primera màniga, i que es demostrava com un rival de Sacarés, per una averia de la màquina no pogué sortir a la segona; fet que el privà d'aconseguir una de les primeres places.

Classificacions: cc. 125 . 1er. Biel Pons, Suzuki 47 punts. 2° Miquel Perelló, Honda, mateixos punts. 3° Francisco Servera 40 p. 4° Pep Gelabert 40 p. 5° Joan Coll , Honda 36 p. Fins a 11 classificats.

Cilindrada 250 cc. Guanyador: 1er. Toni Sacarés, Kawasaki, 50 punts (la màxima puntuació), 2° Toni Roig, Honda, 40 punts, 3° Toni Gelabert, Kawasaki, 38 p.; 4° Jaume Caldentey, ~36 p. 5 David Taltavull, Honda 22 p.

Joan Jaume Nigorra

NAIXEMENTS:

Sergi Sureda Bauzá, fill de Miquel Sureda i Cati Bauzá Ginard, va néixer el passat dia 3 d'abril a Manacor.

Adrià Antich Colomar, fill de Joan Antoni Antich Walkowiak i de Paula Francisca Colomar, va néixer el passat 17 d'abril.

La nostra enhorabona als novells pares, padrins i altres familiars.

**VOLUNTARIS I
DONANTS.
DAMIÀ SASTRE: UN
GRAN DONANT**

Entre les notícies que publicam aquest mes, està la referent a la recapta realitzada en motiu de Mallorca Missionera i també la Campanya d'ajuda i solidaritat amb el poble saharauí. Ambdues confirmen que a Sant Joan hi ha un col·lectius anònims entre el quals hi podríem comptar els Donants de Sang i altres menys nombrosos i amb manco ressò. Podríem incloure els "voluntariats" i les ONG (Organitzacions No Governamentals) no gens aliens a la paraula SOLIDARITAT.

Assabentats de que s'havia concedit la "Medalla de Gran Donant" a Damià Sastre Contestí (marit de n'Antònia escolana), li demanàrem que ens informàs sobre aquesta distinció. Damià, restant importància al fet, ens conta que el passat dia 3 de maig, se li feu entrega de la citada medalla, a la ciutat de Melilla, juntament amb Rafel Creus de Campos, un altre mallorquí que igual que Damià, ha realitzat més de 80 donacions de sang.

El grup mallorquí estava format per més de 20 persones, inclosos alts càrrecs de la Conselleria de Sanitat, que aprofitaren per visitar la ciutat de Melilla i l'aquartermament de la Legió, on dinaren.

Damià Sastre que du més de 20 anys essent donant de sang, ha

estat amb anterioritat guardonat amb les plaques d'argent i or, per les 50 i 75 donacions; fou entrevistat pel Canal-4 en directe, el passat dia 1é. de maig, on manifestà que és una pena que no pugui seguir donant sang per haver complit el 65 anys, prohibició que estableixen les normes actuals.

La filosofia de Damià queda reflectida en aquesta glosa que ell va compondre:

Donau sang, no tingueu por
que no fa mal a ningú
Déu sap si qualsevol dia
n'hauràs de menester tu.

Durant lla visita als estudis de Canal-4, Damià anava acompanyat del petit Remi, el nin que ara fa 5 anys varen acollir a la seva llar Damià i Antònia. Aquest nin, fill de mare nigeriana, que tan bé es sent entre el santjoaners.

M.F.H.

**BIBLIOTECA PÚBLICA
P. RAFEL GINARD
I ARXIU MUNICIPAL.**

NOVETATS:

Llibres

Per a infants i jovent:

Así se hicieron amigos
Com un miratge
El diccionario informático
El jorobado de Notre Dame
El secret d'en Heinrich
El viaje de Viento Pequeño
Enigma en Internet
Feliz cumpleaños pequeño tigre
Plantar cara
Quan de nit truquen a la porta
Windows 3.11 i 95

Per adults

(Novel·la)

Donde las mujeres
El vas de plata
La caja china
Noticias del Paraíso
Seducções de Marràqueix
Tal com m'ho contaren
Trens vigorosament vigilats
Un lejano aroma de café

(Poesia)

Club náutico
Corona poètica a Sebastià Gil i Vives
Las nubes eran blancas
Poemas de la bahía
Selección de poemas

(altres)

20 itineraris alternatius
Casas señoriales de Mallorca
Conèixer Santa Eugènia
Consell: Les penes de mort
Diccionari de frases fetes
Diccionario de mujeres célebres
Dones a les illes: treball, esplai i ensenyament (1895 - 1945)
Els moviments literaris a les Balears 1840 - 1990)
Ernesto Che Guevara
Fábrica de campeones (La gran cantera del Barça)
Iniciació a la morfologia catalana
Itineraris a peu la serra de Tramuntana: Puig de Galatzó
La guerra de la llengua
La guerra de Mallorca
La Restauració a Mallorca (1874 - 1923)
Les receptes de na Tonina
Llegendes i tradicions de les Balears
Llorenç Villalonga i les Belles Arts
Martin Luther King
Mike Oldfield
Onomàstica i dialectologia
Vocabulari de restaurants

C.D.

Tomeu Poquet

Vídeos

Asterix en América
El cartero (Pablo Neruda)
La leyenda de los grandes clubs europeos
Les aventures més extraordinàries d'en Massagran
Sopa de ganso

I a més: Premsa Diària

FESTA DE SAN ISIDRE

El passat 15 de maig la Conselleria d'Agricultura celebrà la festa de San Isidre. Funcionaris, caps de servei, acompanyants del conseller J. Joan Cardona, visitaren la possessió - museu dels Caldarers, al migdia es reunien més de 175 comensals en el restaurant de can Tronca en un dinar de companyonia.

Durant el dinar el Conseller aprofità per agrair a tot el funcionariat la col·laboració prestada durant els darrers mesos que ha fet possible la fusió de les Conselleries de Comerç i Indústria amb la d'Agricultura, superant les dificultats.

RECORDANT

Anat a fer sa volta diari per controlar la tensió, vaig parar a l'escaleta i de sobte uns sentiments de nostàlgia m'impediren seguir envant, en aquells moments amb els ulls tancats es va canviar el "xip" i sortiren per allà un esbart d'al·lotells jugant al gat per aquells paratges, amb les voreres atapeïdes de magraners agres, aritja i vidalba. L'escaleta, amb a penes mitja dotzena d'escalons, baixant per ella l'amo Pere Maiol amb les cabres, unes corretjades, la taleca de lona penjada pel coll i el seu company de sempre, un ca de bestiar que li deien "negro".

Per l'escaleta un nombrós grup de nines, s'entrenien fent corones de vidalba amb aquelles flors blanques, que els hi dèiem "campanilles", hi posaven tota la atenció del món perquè en sortissin unes flamants fades i princeses. Amb arrogància infantil vivíem uns moments pletòrics de felicitat, fins que algú ens recordava que eren les dues i mitja i era hora de deixar les fantasies, anar a rentar-nos les mans i cap a l'escola, a complir uns deures que molts tenien mal d'assolir. A l'escola ens sentíem engabiats mentre que per l'escaleta jugant disfrutàvem d'allò més.

Aquestes imatges que m'esplaiava veient ulls tancats, s'estruncaren quan un "bon dia com va això?" em va fer tornar a la realitat pura i crua de mig segle més tard, del quefer diari d'una persona de la tercera edat com estam catalogats en aquesta societat actual.

B.G.

NECROLÒGIQUES

Margalida Nigorra Català (Estamborera), va morir el passat dia 8 de maig a l'edat de 89 anys. Casada amb Bartomeu Català Bauzà (Moliner) que miri el mes de novembre de 1994 a l'edat de 91 anys. Aquest matrimoni va tenir 10 fills dels quals 9 arribaren a adults.

Rebin el nostre condol els seus fills i demés familiars.

Ajuntament de Sant Joan

(MALLORCA)

SERVEI DE PISCINA MUNICIPAL

Les persones que estiguin interessades en la gestió del servei de Piscina Pública Municipal durant els mesos del proper estiu, poden consultar, en la Secretaria de l'Ajuntament, les condicions del servei y presentar propostes dins aquest mes de maig.

Sant Joan, 14 de maig de 1996.

EL BATLE.

Sant: Gabriel Mora Mas.

Llegiu

Damunt Damunt

VA CAURE UNA PARET AMITGERA

La nit del dimarts al dimecres, dia 23 d'abril, entre les dues i les 3 de les dematinada, de sobta va caure la paret amitgera que hi havia entre Can Rosa i Can Jeroni Gorreta, casa núm. 19 del carrer Fra Lluís Jaume i casa núm. 10 del carrer Jaume Mas Noguera. Des de setmanes abans i fins el mateix dia anterior a la inesperada caiguda de la paret, s'havia treballat en l'enderrocament i buidada del solar on va estar l'antiga llar de la família de Can Rosa, situada en el cap de cantó dels mencionats carrer Fra Lluís Jaume -

Jaume Mas Noguera. En aquesta casa on habità antigament l'amo Francesc Bauzá Florit (Rosa), casat amb la lluritana Maria Jaume, a principis de segle hi tenia la partida la diligència tirada per cavalls propietat de l'amo Francesc Rosa i que feia el viatge Sant Joan - Palma. Mes tard el seu fill Francesc, casat amb la calvianera Margalida Vich Sastre, de novis obriren un forn públic i pastisseria, en aquesta mateixa casa. Pareix esser, o al manco aquesta és l'opinió que hem escoltat, la calor i fum de l'antic

forn, ha estat la causant indirecta de que 60 o 70 anys després, aquesta paret "cremada" per les filtracions, s'hagi esbucat inesperadament. Per amunt de tot, no hi va haver cap desgràcia personal, per haver succeït l'esboldrec a lates hores de la nit. Això sí, un gros retrgiró per els habitants de les cases veïnes, principalment Can Jeroni Verdala, que ha estat apuntalat. Per altre banda just davant aquesta casa enderrocada, s'estan fent unes obres de reforma - grossa reforma -

en les oficines de la Banca March.

No hem vist el projecte del nou edifici que sortirà del solar de Can Rosa, però segur que els actuals propietaris, en Juan Barceló (de Son Fluxà) i la seva esposa Isabel, hauran projectat un edifici modern, funcional i amb estètica. No oblidem que aquesta zona és la més visitada de Sant Joan, essent uns quants milers de persones a l'any les que acudeixen a Can Tronca, anant directament al restaurant, sens veure altra zona del poble.

M.F.H.

COMENÇÀ DE MOSSET DE BARBER A SANT JOAN I ARA ÉS COPROPIETARI D'UN SALÓ D'ESTILISME

Quan complí onze anys entrà de mosset a una barberia de Sant Joan, on hi feia feina dues hores diàries en sortir de l'escola. Llavors ja veié que això de fer de barber i perruquer seria el seu ofici. Que li agradava. Quatre anys després ja es pot dir que ell duia la barberia i, poc després se n'anà a Ciutat i tingué la sort de col·locar-se a can Tomeu, que era el gran mestre. Allà hi treballà uns quants anys més al costat del primer amic que tingué: en Joan. L'any 67, Joan i Xesc decidiren emprendre junts l'aventura de fer-se empresaris i encara ara, trenta anys després. Per novembre els farà i pensen

fer qualche cosa. Fa uns quants anys, els dos antics barbers, reconvertits en perruquers, es convertiren en estilistes i admeten les dones al seu redòs:

ara tenen una perruquera bisex on atenen homes i dones. Cosa que, aquell al·lotet santjoaner d'onze anys és de suposar que mai no ho hauria cregut. Segons confessen els dos amics i socis, tenen corda per a molta estona i es pot ben assegurar que amb un poc de sort, el negoci arribarà als cinquanta anys. I per ventura el temps el tornarà a convertir en barberia.

—Què és això de ser estilista?

*Xesc Nigorra
Estilista*

—Què vol que li digui! Un poc de màrqueting i publicitat. En realitat és que gairebé s'ha perdut l'antic ofici de barber i, ara, el client es deixa aconsellar i fer moltes més coses

—El client i la clienta, perquè ara són unisexuals, com diuen. No haurien de ser bisexuals, ja que atenen homes i dones?

—No, perquè el que passa és que la feina ja és quasi la mateixa. Els homes ja es tenyeixen, es fan clapes, permanents, es tenyeixen flocs i tot el que es fan les dones.

de manera que la feina no canvia i per això la perruqueria és unisex

—I això del pelat al zero, què?

—És una moda que passarà i, de moment, ja comença a anar a la baixa. De fet, és conseqüència que s'hagin tallat els cabells els jugadors americans de bàsquet, jugadors o cantants, però el cert és que no és fàcil perquè el tallat a màquina és propi dels quaters. El bo s'ha de fer a tisores

—I, a vostès, encara els tira l'ofici?

—Del tot, crec que quan, de petit, el vaig triar, vaig encertar a les totes.

Jacint Planas

DIA 5 DE MAIG: UN DIUMENGE DISSORTAT.

El passat dia 5 de maig fou un dia dissortat, almanco per a tres homes relativament joves, veïns de Sant Joan, que estigueren a punt de perdre la vida per distintes causes, d'accident i de malaltia.

- Josep Salom Morlà (de Consolació) sofrí un greu accident quan anava amb bicicleta camí de Consolació. Se feu una gran ferida al cap (traumatisme craneoencefàlic) de pronòstic greu. Fou atès en les primers moments per una ambulància del 061 i posteriorment ingressat a un centre hospitalari.
- Rafel Ferrer Tugores (es Lluità), sobtadament sofrí una trombosi greu, que també feu necessari el seu ingrés en clínica.
- Jaume Jaume Pou (de na Cati Jordi) sofrí una greu caiguda quan era a una obra de la seva propietat. Fou necessari l'ingrés en clínica.

En el moment de tancar l'edició de la revista (mes de maig) persisteix la gravetat dels dos primers, mentre que Jaume de Son Gil pareix ésser evolucionar favorablement.

MIQUEL GAYÀ SITJAR VA COMPLIR ELS 80 ANYS.

El poeta i assagista Miquel Gayà Sitjar, que fou nomenat Fill Il·lustre per l'actual Consistori i del que no n'és aliè el Col·lectiu Teranyines, recentment complí l'edat de 80 anys.

En unes declaracions de feu al "Diari de Balears", el nostre

poeta, amb la bonhomia i humilitat que el caracteritza, parlà de la seva infantesa i del llarg camí seguit en defensa del mallorquinisme.

PRIMERES COMUNIONS

Seguint la tradició establerta, el segon diumenge de maig, el passat dia 11, es celebraren a la Parròquia les primeres comunions.

Aquest anys els protagonistes de la jornada has estat el següents:

Mónica Antich Walkowiak (de ca s'Alemanyà)

Martina Bauzà Barceló (de Can Calderé)

Guillem Xavier Gayà Dalmau (de can Amador)

Jordi Gayà Mieras (Fideuer)

Joan Francesc Roig Bauzà (fill de Pep Roig)

Miquel Soler Pocoví (fill de Cati de s'Ajuntament)

Els nins foren obsequiats amb un exemplar del Nou Testament per part dels responsables de la Parròquia.

Enhorabona nines i nins, pares i padrins.

LES OBRES DE CA MADÒ BUSQUES

El Diari de Balears del passat dia 7 de maig publicava la notícia que un veí havia posat un contenciós contra l'Ajuntament de Sant Joan, per denegar-li un permís d'obres. El propietari pretenia canviar les bigues i fer la teulada nova afirmant que no augmentaria el volum i l'Ajuntament li denegava perquè la casa no estava en línia i havia de fer-se enrera, ja que les obres demanades suposaven un augment de volum.

La casa objecta del contenciós es la casa del carrer de la Lluna que fa cantó amb el carrer Unió, coneguda per ca madò Busques.

Fou madò Busques una dona sense descendència directe que deixà la casa a la que ens referim a la seva neboda Rosa Bauzà Font (Madò Rosa Lligada) casada amb Miquel Joan (es Fuster Raval). Deixà la propietat de la casa a la seva filla Margalida i posteriorment fou adquirida per un súbdit suís mitjançant una API. Pareix ésser que posteriorment la casa ha tornat a canviar de propietat i ha estat un representant d'aquest qui ha posat el contenciós a l'Ajuntament de Sant Joan.

FESTA DEL LLIBRE

Com ja és tradicional, un anys més es celebrà la Festa del Llibre o Dia del Llibre, una commemoració que des de el Col·legi públic Son Juny i des de la Biblioteca Municipal s'intenta potenciar.

El Col·legi Públic Son Juny realitzà diferents actes i treballs, alguns dels quals foren exposats al Biblioteca Municipal. Un gran llibre - àlbum confeccionat pels alumnes, sota la direcció de llurs professors contenia unes belles fotografies i unes notes d'interès i actualitat. També estaven exposats a la Biblioteca els vídeos titulats "Sant Joan temps enrera" (itinerari històric), premi especial de Vídeo i que fou realitzat pels alumnes 1é. d'ESO i 8é. "La cova fosca de Maià" que fou realitzat pels alumnes Joan Company (Punto), Pere Bonnin (Fèlix) i Tomeu Mates (de Son Duran). L'altre vídeo titulat "El gronxador i les papereres de foc" realitzat pels alumnes del Grup de Teatre Escolar del Segon Nivells.

Per altre banda en la Biblioteca Municipal fou muntada una exposició monogràfica de llibres i altres publicacions que fan referència a Sant Joan, on hi havia nombroses obres d'autors santjoaners, algunes exhaurides o difícils de consultar.

M.F.H.

MIQUEL ESTELRICH ASSISTEIX A UN CONGRÉS PER A L'ESTUDI DE LES PASTURES

Des de el 5 al 9 de Maig, es celebra a Sevilla la XXXVII Jornades per l'Estudi Científic de les Pastures, en el que ha assistit més de 60 congressistes, procedents de les distintes Comunitats Autònomes.

En representació de les Illes Balears, assistiren Miquel Estelrich Cap de la Delegació Comarcal de la Conselleria d'Agricultura a Manacor, Joan Bustamante de Maó i els biòlegs de la UIB Hipólito Medrano i Antonio Fernández.

En aquest Congrés on presentaren ponències la Junta de Andalusia i Portugal, entre altres, fou d'especial interès l'estudi de les pastures de la devesa (clota), similars per les característiques climatològiques i de sol, les existents a Mallorca, Andalusia Nord - Oriental i Sud - Est de Castella.

S'estudià amb profunditat la situació actual de les pastures espanyoles i els darrers avanços en pastures de llarga duració o permanents.

HOMO HOMINIS

El passat dia 7 de maig es feu la presentació de l'obre de teatre de J. L. Otero representada pel grup 03-042 en el saló d'actes de la Llar d'Ancians de Palma.

Un grup de santjoaners, entre ells diferents membres del grup de teatre local "Biaixos i Capgirons" estigueren presents en aquest esdeveniment.

De la fitxa tècnica i actuacions destacariem la interpretació del santjoaner Toni Bonet (Sindic), que de molts és sabut, en el pas dels anys ha esdevingut un autèntic professional del teatre.

La Sinopsi de l'obre es la següent: Introducció a un món oníric - entrada a un somni - a través de situacions plàstiques representant el transcórrer de l'la Història de l'Home sobre la Terra.

El nucli central representa el malson d'un hipotètic judici a dos

homes acusats de SENTIR - tenir sentiments - dins un món on està prohibit mantenir relacions home - dona i on el sentiments han desaparegut del patrimoni humà.

El desenllaç a una cambra dormitori on desperta del malson un dels acusats i es troba en la situació de la realitat quotidiana.

És el seu somni o és el somni d'algú que somnia?

Per a molts dels acostumats a les representacions del anomenat "teatre regional" o costumista, Homo Hominis resulta una obra difícil, obra d'avantguarda, intel·ligent i avançada i en definitiva diferent.

Homo Hominis serà representada en el Teatre Principal de Palma des de el 4 al 20 de juny, amb un total de 30 representacions. Està previst que el proper mes de setembre se farà estrena a Barcelona.

CARAVANA PER LA PAU I SOLIDARITAT AMB EL POBLE SAHARAUI

L'Àrea de Serveis Socials de la Mancomunitat del Pla de Mallorca i l'Ajuntament de Sant Joan, ha organitzat una "Campanya de recollida d'aliments" durant el mes de maig, a la que s'han adherit les botigues de Sant Joan.

Alguns lectors es preguntaran:

Per què una caravana per la pau?

Perquè després de 21 anys d'exili forçat als campaments de refugiats del desert del Sàhara, el poble saharauí continua a l'espera de poder exercir el seu dret a l'autodeterminació.

Una mica d'història

El Sàhara Occidental va ser colònia espanyola al nord - oest d'Àfrica fins 1975. Aquell any es va firmar un acord tripartit pel qual l'Estat espanyol feia cessió de sobirania a Mauritània i al Marroc, que es repartien el territori. Per tant, en no comptar per res amb el Poble SAHARAUI, aquest es va veure abocat a la guerra i l'exili.

Quina és la situació?

Tal com preveia el Pla de Pau, aprovat per les Nacions Unides, el gener de 1992 s'havia de celebrar un referèndum per decidir l'autodeterminació del Sàhara Occidental. Fins avui no s'ha celebrat aquest referèndum per la intransigència marroquina, el silenci còmplice d'alguns governs i la passivitat de les Nacions Unides, ja que des de l'estiu de 1996 aquest procés es va paraitzar impedit la possibilitat de celebració de referèndum.

La idea de la caravana per la pau

Al llarg d'aquest any, entitats, institucions i persones que treballen a l'àmbit de la solidaritat han realitzat diverses campanyes per donar suport al Poble Saharauí. Balears, que en el terreny de la solidaritat ha demostrat que té una especial sensibilitat, no pot estar al marge d'aquestes actuacions.

Objectius

Fer arribar als camps de refugiats de La República Àrab SAHARAUI Democràtica ajut humanitari que els permeti de sobreviure amb dignitat i transmetre un missatge de Pau.

Donar suport al procés d'autodeterminació i llibertat del Poble saharauí.

Impulsar el diàleg de les parts en conflicte.

Que hi volem fer arribar?

Capses de Galetes, Llaunes de tonyina, Llaunes de Sardines, i/o vehicles per poder transportar tots els productes recollits.

Com hi pots col·laborar?

1. Aportant alguns dels materials indicats.
2. Ingressant diners al compte de "Sa Nostra" c/c. 2051-0099-85-0113707693.
3. Col·laborant amb les comissions locals al teu poble o comarca en l'organització de la campanya de recollida.

M.F.H.

EVANGELI SEGONS GAILLOT per Jaume Santandreu (El dia en el mundo)

1. Una Església que no està en actitud de servei, no serveix per res.
2. L'Església s'ha de col·locar sempre amb la gent que es troba en perill. Al seu costat. Com ells. Mai per damunt ells.
3. Unitat mai de mai no ha de significar uniformitat. Aquest principi essencial per a la societat i per a l'Església, neix de les entranyes de l'Evangeli.
4. L'Església, lluny d'excloure els homosexuals, els divorciats, els marginats de tota mena, hauria d'abraçar tots aquells que la societat rebutja.
5. Unit amb tots els bisbes de França, declarar que els preservatius són, des d'ara, un mitjà necessari. Aquest pas que consider molt important l'hem pres empesos pels creients.
6. L'Església va néixer per mesclar-se amb els que pateixen, amb els que lluiten, amb els exclosos. Ara s'ha tancat en ella mateixa, tot allunyant-se d'una societat cada cop més sincera i secular.
7. Al Concili Vaticà II el feren el Papa i els bisbes. I per això ha fracassat. El Concili d'ara neix i creix del Poble de Déu. Per res no importa que el Papa i els bisbes no els segueixin.
8. Recollir el marginats és una cosa relativament fàcil. El desafiament és aconseguir que ells siguin el centre.
9. L'única norma per ajudar als marginats és donar-los la paraula. Qui no els escolta, els esclafa.
10. L'Església, com la societat, només es pot renovar des de baix. Des de l'altar només veus els fidels. A les portes de la catedral hi veus el qui passen. Aficat al carrer ets poble, et fas poble.
11. Els agitadors, els provocadors, fins i tot els profetes, passen. La deixondida de la consciència sempre queda.
12. Aquí rau la tasca fonamental del revolucionari: despertar consciències i llibertats. Talment com Jesús obria els ulls als cecs i feia caminar els coixos.
13. La postura capdal del home honrat i del cristià és no tolerar les injustícies. On siguin i com siguin.
14. Davant les injustícies cal exercir el dret a la indignació, a la ràbia, a la còlera. S'ha de provocar la insubmissió civil o religiosa.
15. La dignitat no es perd mai. Cadascú té la seva. Abans que presoner, que prostituta, que drogoaddicte... tothom - tothom! - és persona.

TROBADA D'ESCOLES DE BALL A MONTISION

Diumenge dia 27 d'abril l'agrupació Aires de Montision de Porreres, amb col·laboració de l'Ajuntament i altres entitats va organitzar una trobada d'escoles de ball tan a nivell infantil com juvenil. Una de les escoles participants va esser la de Sant Joan, juntament amb la de Vilafranca, Felanitx, Campos, Marratxí i Porreres. El matí varen partir cap a Montision acompanyats pels pares, ja que aquests volien veure la primera ballada dels seus fills. Vàrem arribar i tenien jocs preparats (cucanyes, relleus,...etc.). Acabats els jocs vàrem anar a dinar, que cadascú va dur el

que va voler, el que deim pa taleca. No havíem acabat de dinar que els al·lots ja volien anar a vestir-se. Arribà l'hora i tot eren nirvis. Vàrem actuar els primers ballant-ne quatre; els més petits: Copeo de Muntanya i Sa Pastoreta i els més grandets: Jota dels Enamorats i Bolero Mallorquí. Finalment varen regalar a cada un una bossa amb llepolies i al grup unes paletes, una pilota i un cassette de l'agrupació de Porreres. Va esser un dia complet i ple de satisfacció tant pels assistents com per a

Marta Company i Mª Montse Company

DUES-CENTES MIL PESSETES PER A MALLORCA MISSIONERA

La col·lecta que es feu a la Parròquia el dissabte i diumenge, dies 3 i 4 de maig, aconseguí un total de 202.215.- pessetes. La solidaritat dels santjoaners, una vegada més, es feu patent amb ocasió de "Mallorca Missionera"

M.F.H.

REFLEXIONS

D'ençà que som vell me queix
d'aquesta vida anodina
una vida de rutina
que sempre fas lo mateix
domés m'ajuda a dur es feix
de pena que me domina
gràcies a una llum divina
que dins el meu cor me neix

Gabriel Company (Forner Boveta)

LA MEVA OPINIÓ COM A CREIENT

Qualific d'exagerada
tota suposició
feta per un descregut
a dalt de Consolació
mentre rendia tribut
a Maria nostre Mare
agraint es grans favors
que Ella mos ha fet fins ara
ell a tot va trobar tara
i de sa llengua feu mal us
quan deixi d'estar confús
en el cas girarà cara.
Sa Llei que Déu establí
és base de tot es bé
i es qui d'ella algo practica
qualque cosa bona té.
Els humans tots tenim fallos
ja en tingué s'homo primer
que Déu mos perdoni a tots
en venir es moment darrer.
Mirem ses obres benèfiques
d'on surten generalment
i veureu que les promouen
aquells que es diuen creients
atenint a ses misèries
de tota casta de gent
en canvi els qui menos creuen
s'excusen tan fàcilment:
que no saben si els arriba
o que fassin feina com ells

Catalina Jaume de Calicant

VIVA LLUM CLARA I LLAMPANT

Gili i Vives Sebastià
home sencer i-bon amic,
el Creador us va parlar
piadós, dolç, temple antic
i atent vàreu escoltar
perquè de fe n'éreu ric.

La mà, al mantí, de l'arada
a Vós us va confiar
dins terra triga i llaurada
que amb amor vàreu sembrar,
cruixit pel Sol i gelada
i ho féreu fructificar,
i obrint solcs dins l'esperança
en la fe viva i creient,
amb alegria i recança
cavaller, noble, amatent,
vàreu escampar bonança
entre lluites, pluja i vent;
i admirant vostra grandesa
amb aire de poesia,
estau fet tot de noblesa,
ple de gràcia i harmonia,
on sembràreu la tendresa
arreu del món, dia a dia.

Bàrbara Mates Sastre
Sant Joan, Abril 1995

LA VIDA NO ÉS COLOR DE ROSA

Lluitem per vèncer els problemes
que tenen solució
i demanem per qui no en tenen
a Déu resignació
i que allunyi sempre de noltros
sa desesperació.
Dins sa pista d'aquest món
mos surten molts d'imprevists,
a un li falla sa vista
i s'altre perd es sentits
i molts que per altres problemes
les toca viure oprimits,
rebin Senyor vostra ajuda
es qui es senten malferits.

Catalina Jaume de Calicant

En memòria del meu canet Polin I

Adéu Polin company meu
jo mai te podré oblidar
moltes passes vares donar
sempre en el voltant meu
amb pluja, calor o neu
sempre em vares acompanyar.

Davant davant coa dreta
tot content i generós
anàvem cap a la caseta
amb bon temps i temps ventós
en l'estiu cercàvem fresca
i en l'hivern les calentors.

Eres molt intel·ligent
sols te faltava parlar
amb més seny que molta gent
que les varen batiar.
Rosset meu quant donaria
perquè poguessis tornar!

Tu estaves enamorat
de l'amo i de la madona
la sang hauries vessat
en defensa de ca nostra
company meu quant t'he enyorat
en pensar amb tu mon cor plora.

Tot lo nostro estimaves
com si hagués estat teu
jo te promet canet meu
que ningú podrà ocupar
el buit que vares deixar
a dins l'edifici meu.

Set anys i mig vares estar
amb la nostra companyia
sols Déu sap lo que daria
perquè poguessis tornar
i amb nosaltres poder estar
fins que jo me moriria.

Jo em pensava tenir ca
per tota la meva vida
però perderes la vista
i te vares haver d'anar
per no veure't penar
perquè ja eres mort en vida.

Quan vaig estar a Son Dureta
d'enyorança hauries mort
si no fos de la nostra madoneta
que sovint venia i et dava conhort
però quan tornares quedar tot sol
ton cor s'esclatava de tristesa.

Voldria tinguessis ànima
per a ella poder pregar
i en el món d'allà deçà
tomar-nos trobar un dia
i amb la nostra companyia
per sempre tornassis estar.

Andreu Bauzà i Joan

Es cagador de S'Arxiduc

Es cagador de S'Arxiduc
encara és una monada,
just davant na Foradada
l'homo cagava com un ruc.

Està picat a una roca
bé a sa vorera de mar,
darrera es veu Miramar
i ell a la guitsoneta
cagant-se amb es Mediterrà
contemplava sa Glorieta.

Com és d'una Verge es tul
era transparent la mar
però mai s'hi va rentà
després de cagar es cul.

On ell hi feia del cos,
ignorant es diumenger,
que molts de pics s'estrevé
hi van a fer qualche arròs.

Caga puput que la mar renta
li deia s'ermità Pau
i S'Arxiduc fet un brau
pensava: o surt o rebenta.

(Versos d'autor desconegut, que ens ha fet arribar a la redacció el nostre bon amic Esteva Mayol.)

Davall Davall

- Davall davall, que diuen pel poble?
- Moltes coses... que tanmateix voltros no gosau dir damunt la revista.
- Per exemple?
- Depèn a quin cafè vagis o amb qui conversis. Tothom balla: Ajuntament, Parròquia i també les revistes locals.
- Això de les revistes m'interessa. Què diuen de Damunt Damunt?
- Que no havíeu romput cap plat mai però que ara, darrerament, vos estau passant. Ni hi ha que estan regirats esperant per veure el mes que ve per on pegareu.
- Mira la revista vol mantenir un cert equilibri. Cercam la pluralitat informativa i volem respectar la llibertat d'expressió. Cercam incorporar nous col·laboradors i això implica, encara que no n'estiguem del tot d'acord o compartiguem les mateixes idees, tenir que publicar uns "textos de provocació".
- I tant de provocació! Darrerament vos heu passat!
- Estam oberts a qualsevol suggerència i tenim les pàgines disponibles pel qui vulgui opinar o exposar un punt de vista distint. Ens disgusten les desqualificacions o crítiques negatives i creim molt positiu tota suggerència o alternativa, vagi dirigida a qui sigui, perquè ningú és "intocable".
- Diuen que voltros, es de Damunt Damunt, vàreu esser els únics que assistireu a la conferència sobre la SIDA, que va resultar un fracàs i tanmateix no es va fer.
- Per el que te dit, la pluralitat informativa, estarem en la Casa de Cultura. Es va dir que la reunió prevista per ALAS, havia resultat un fracàs. La veritat, crec, els organitzadors no intentaven vendre un producte i si els possibles "beneficiaris" de la informació se detingueren jo no sé si es pot dir fracàs...
- I quins altres rumors hi ha pel poble?
- Mira, lo de passar s'Ajuntament a la Rectoria, no en sé res directe dels qui comanden, però més pareix una "innocentada" que no una cosa que veurem per ara. També me n'han dita una altra que és mala de creure. Si lo de sa Rectoria es quasi un "impossible", s'altra que m'han dita sí que es ben possible, si es que estan enmig se

volen suar sa camia i fer de voluntaris com fan polítics de molt de pes. Si jo ves que es polítics de Sant Joan feien el que m'han dit que pensen fer... em trauria el capell davant ells i tornaria creure amb els polítics.

- Però quina és aquesta notícia o rumors que t'han contat?
- M'han dit - no sé si es ver - que es batle, regidors del PP, oposició i fins i tot un ex-batle, s'han ofert "voluntaris" per canviar el poble...
- I d'on has tret això?
- Diuen que es nostres polítics, després de llegir es diaris i que a Estats Units el president Bill Clinton, la seva dona i els ex-presidents George Bush, Jimmy Carter, Gerald Ford, s'han ofert "voluntaris" per netejar façanes, carrers i altres feines comunitàries... ells no volen esser manco i després d'haver llegit tot això volen fer lo mateix, fent-ho d'una manera gratuïta i voluntari i d'aquesta manera fer lo que manca per fer en el poble per falta de doblers o Pressupost.
- Seria una cosa molt bona, si es qui comanden i s'oposició donassin aquest exemple. Però n'estàs segur que ho veurem?
- Mira, fins i tot m'han dit que no domés hi posaran ses mans sinó que es qui t'he anomenat i altres voluntaris no polítics, han ofert gratuïtament ses seves furgonetes i tractors per dur-ho a terme.
- En concret què és el que pensen fer?
- M'han dit que volen fer nets carrers, camins, carreteres, torrents i tot allò on hi ha molta brutor.
- Creus que l'exemple dels americans és el que ha "mobilitzat" els nostres polítics?
- Pot ser me trobis molt innocent, però jo crec que si s'han "conscienciat" i han vist que més que comandar lo que fa falta és servir al poble... i manco presidir processons, anar a sopars... Més feina pel poble i manco estufera!
- Jo no crec que això ho poguen publicar...
- Perquè sou uns covards!

M.F.H. i ... tres més

L'INSTITUT DE SINEU

Més de 5000 signatures han estat recollides, demanant la construcció d'un Institut d'Ensenyament de Secundària a Sineu, on assistirien els estudiants dels pobles del pla, entre ells Sant Joan.

Pares, padrins, gent adulta han estampat la seva signatura en aquesta sol·licitud col·lectiva. Esperem que el MEC atengui la raonada petició.

L'Ajuntament de Montuïri, la Correduria d'Assegurances Gomila i la revista Bona Pau convoquen un concurs públic per a la concessió dels Premis Literaris

VI Concurs Conte Curt Sant Bartomeu i II Concurs Juvenil

Premis per al VI Concurs

- a) Un primer premi de 100.000 pessetes patrocinat per la Correduria d'Assegurances Gomila.
- b) Un segon premi de 75.000 pessetes donat per l'Ajuntament de Montuïri.
- c) Un tercer premi de 50.000 pessetes també donat per l'Ajuntament de Montuïri.

Premis per al II Concurs Juvenil

- d) 1er, 30.000 pessetes; 2^a, 20.000 pessetes; 3^a, 10.000 pessetes, donats per l'Ajuntament de Montuïri.

Bases generals

- 1.- Les obres guanyadores dels premis passaran a ser propietat de l'Ajuntament de Montuïri. Les entitats convocants es reserven el dret de publicar-les.
- 2.- El tema per a concórrer a aquests premis literaris serà el d'un conte curt.
- 3.- Cada autor o autors sols podran presentar una obra, que haurà d'esser original, inèdita i escrita en llengua catalana.
- 4.- Els originals, per quintuplicat, s'hauran de presentar en folis escrits a màquina o ordinador, a doble espai i per una sola cara, figurant al principi o a la coberta el títol de l'obra, la qual tindrà una extensió que oscil·larà entre cinc i deu folis. Se signaran en pseudònim, tenint en compte la base 6^a.
- 5.- L'obra haurà de tenir entrada abans de les 14 hores del dia 24 de juliol de 1997 a les oficines de l'Ajuntament de Montuïri, fent constar que és per al Concurs Conte Curt Sant Bartomeu 1997, i, en el seu cas, si és per al concurs juvenil. Plaça Major, 1 - 07230 Montuïri. L'autor podrà demanar un justificant d'entrada de la seva obra.
- 6.- En un sobre petit, a part, tancat i adherit a l'obra literària, s'inclourà un escrit amb el nom, adreça, localitat, DNI, edat, professió i telèfon. A l'exterior figurarà el títol de l'obra presentada i el lema o pseudònim que identifiqi l'autor del treball.
- 7.- El jurat podrà deixar desert algun o tots els premis.
- 8.- El veredict del jurat es farà públic dia 15 d'agost de 1997 a les 22 hores a continuació del pregó de festes. I tot seguit hi haurà el lliurament de premis.
- 9.- La participació en aquest concurs implica l'acceptació de les presents bases. Les decisions i interpretacions del jurat seran inapel·lables.
- 10.- Un exemplar de les obres presentades a aquest concurs i que no hagi estat premiat, podrà esser retirat per l'autor a partir de l'endemà del veredict del jurat i dins un termini de tres mesos, transcorreguts els quals no es respondrà de la seva conservació.
- 11.- La participació al Concurs Juvenil està reservada a joves empadronats a Montuïri, menors de 25 anys.

Montuïri, abril de 1997

II Beca d'Investigació

*Convocada per BONA PAU
i dotada amb 100.000 pessetes*

Enguany la revista **Bona Pau** convoca la "II Beca d'Investigació Sant Bartomeu de Montuïri" dotada amb 100.000 pessetes donades per l'Ajuntament, i un accésit de llibres i vídeos valorat també amb 100.000 pessetes, donat per "Sa Nostra", amb l'objecte de col·laborar en la recerca científica i investigacions, les quals s'hauran d'ajustar a alguna o algunes de les següent àrees:

a) Història Local, b) Llengua, toponímia, onomàstica, c) Cultura popular, d) Medi natural i patrimoni històric-artístic.

Per fer el seguiment de la investigació es nomenarà una comissió que establirà les pautes a seguir durant tot el procés.

Requisits

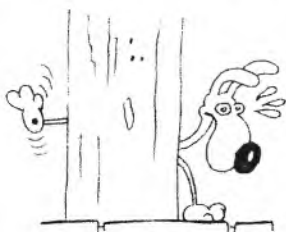
- 1.- Tots els treballs, que s'hauran de presentar redactats en llengua catalana, hauran d'estar centrats obligatòriament en algun aspecte específic del municipi de Montuïri.
- 2.- El termini de la investigació finalitzarà el 14 d'agost de 1998.
- 3.- Els interessats demanaran la seva participació mitjançant una sol·licitud de dita beca, a la qual s'hi farà constar nom, DNI, naixement (lloc i data), adreça, telèfon i s'hi inclourà a) curriculum vitae, b) projecte d'investigació, d) fotocòpia del DNI, e) altres mèrits, i serà dirigida al director de la revista **Bona Pau** de Montuïri i s'entregarà a les oficines de l'Ajuntament de Montuïri (Pl. Major, 1) CP 07230.
- 4.- Una vegada haver rebuda la beca, el treball serà propietat de la revista **Bona Pau** i romandrà a disposició de l'Ajuntament, la qual disposarà en exclusiva dels drets d'edició durant els dos primers anys, a partir del lliurament de dita beca.
- 5.- El termini de presentació de projectes d'investigació finalitzarà a les 14 hores del dia 24 de juliol de 1997.
- 6.- El projecte guanyador es farà públic el 15 d'agost de 1997 en el mateix acte d'entrega de premis del concurs de conte curt.
- 7.- La revista **Bona Pau** resoldrà qual·sevol aspecte no contemplat en les precedents bases.

CONSELLS D'UN "CA VELL"

De forma anònima m'ha arribat aquest escrit:

"Dins un poble con Sant Joan, si vols estar bé, evita que per les teves paraules o per la teva actitud puguin pensar o dir (davant o darrera) que ets un beneit, un loco, un comunista, un feixista, un beato, un ateu un ressentit, "un rojillo" etc.

Aprèn a nedar i a guardar la roba. Quant tiris una pedra amaga la ma i passa desapercebut. No diguis mai el que penses obertament. Procura que mai sàpiguen de quin punt et calces. Fet passar per un home de bé i que et vegin assegut als primers bancs de l'església. No et preocupis pel que fas, el que

compta són les aparences. Trepitja el altres abans de que ells et trepitgin a tu. Crea confusió sense que et descobresquin. Atropella el qui et faci nosa. Mira sempre de fer el teu caramull gros tot i afegint els dels altres. No perdís temps intentant convèncer a la gent, utilitza el poder, l'amenaça i la por per fer-te respectar. Tu ets intel·ligent i vals, tothom té el que s'ha guanyat. Molta de gent no te dret a viure, no valen ni els collons d'un penjat. Els doblers és l'únic que val la pena i lo demás són punyetes. Si fas duros i ro empenyes a ningú, veuràs que tot t'anirà bé.

Deixa de preocupar-te dels demás i no vulguis canviar a la gent del poble, o arreglar el món. T'ho diu un "bon amic". El dimoni sap més per vell que per dimoni.

Aquests són els consells d'un ca vell."

Hi ha gent que presumeix d'esser ca vell. Esser "ca vell" té relació amb els següents conceptes: astúcia, sagacitat, picardia, ser cautelós, tenir ma esquerra, enginy, habilitat, subtileza, vivor, atreviment,... Aquests conceptes, en un "ca vell", difícilment les podrem separar d'un ésser mal intencionat, maquiavèlic, traïdor, dolent, desconfiat, malhumorat, rabós,... I el que segur mai trobareu assimilat a la imatge d'un "ca vell" són el conceptes de innocència, bondat, confiança, candor, refiança, indulgència, amor.

El "ca vell" esporugueix la gent per imposar els seus criteris. Es mou dins la falsedat, rodejat de rentacares, aduldors, llepaculs, esclaus. L'esclavitud és un bon terreny abonat perquè hi neixin amb facilitat el rancor, l'odi, el menyspreu, la venjança, la servitud...

El "ca vell", és covard, firma els seus escrits amb pseudònims o ni tant sols les firma. Parla a través de terceres persones, envia missatges anònims, diu que a sentit a dir i no atreveix a dir que és ell el qui ho diu, cerca antecedents dins l'arbre genealògic per tal d'esbrinar el passat de les persones, no es refia mai del que li diuen, te cura de crear mal estar, confusió i engendrar por.

Respectar la llibertat de pensament és importat per a mi i també ho és admetre la pluralitat i diversitat de formes o maneres de pensar o viure. Supòs que hi ha gent que està en desacord amb el que dic, el contrari em faria pensar que no dic res.

Algú s'enorgulleix de ser "ca vell". N'hi ha que utilitzen la fal·laç i ambigua filosofia del "ca vell" per aprofitar-se'n dels innocents, dels bondadosos, dels confiats, dels indulgents, dels dèbils. Cal analitzar seriosament el que hi ha al darrere de cada una de les nostres dites populars i les intencions que amaga el qui pretén emprar-les.

La gent amb seny es guarda i es fa enfora dels "cans vells". Sap que mosseguen sense avisar.

Agraesc els consells al "bon amic". Crec que té un pobre concepte de l'amistat. Un amic no empra mai l'anonimat per donar un consell i molt manco ofereix mercaderia de poca qualitat i barata a la persona que estima.

G. Morlà

PER LA VILA I FORA DE LA VILA

EL QUART PODER

per Joan Morey

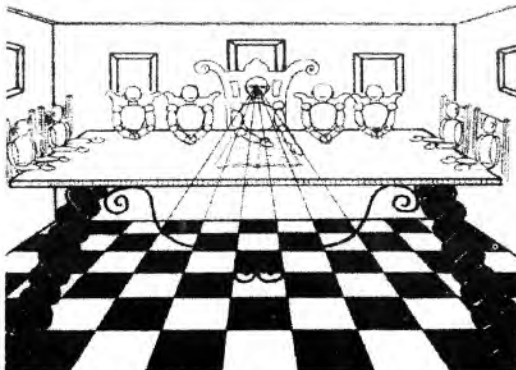
Publicar un llibre, poder parlar una estoneta per TV o elaborar un senzill article d'una pàgina a una revista local, és un privilegi que otorga poder. Quant més nombrosos siguin els lectors o escoltadors, més poder tenim. (Tots els canals públics de TV mantenen aferrissades lluites, no sé si massa honestes, per aconseguir augmentar els índexs d'audiència).

Fa temps que s'han perdut els cruents enfrontaments armats entre cavallers que es disputen una mateixa estimada; els duels entre personatges degut a que un ha posat en dubte l'honor de l'altre; o les apedregades entre santjoaners i montuïrers per haver perdut un partit de futbol. Avui en dia ni tan sols els al·lots s'apedreguen, part perquè ja no hi ha macs pels carrers.

Vol dir que hem tornat més comprensius i tolerants?

Pot ser, però més bé crec que la societat moderna ha après a canalitzar les tensions i el malestar per camins més sofisticats. Molts del antics i sagnants enfrontaments físics han esdevingut subtils, difícils de percebre; de vegades materialitzades en fets tant buits com ésser seguidors d'un o d'un altre equip; mirar més un canal o programa de TV que un altre; tenir preferència per un determinat tipus de premsa.

Segles passats, la propietat de la terra donava poder, ja que aquest fet implicava tenir uns súbdits treballadors baix les teves

ordres. D'aquesta manera s'estructurava una complexa piràmide de poder jerarquitzat. El vèrtex era ocupat pel totpoderós senyor, i com a base tots els obrers i bracers de l'escala social inferior; que si no acataven les normes, podien acabar primer el menjar que la talent, perdre la feina, la llibertat, o inclús la vida. El desig de la majoria era poder arribar el més amunt possible.

Actualment, tot i mantenir-se els poders tradicionals de l'estat: legislatiu, executiu i judicial; i els altres poders de la societat església, exèrcit, poders fàctics,... n'ha sorgit un altre, que molts venen a bé anomenar "el quart poder". Emergeixen unes noves estructures jeràrquiques que mai dins la història s'havien vist.

Abans, els grans predicadors de la paraula, (Buda, Confuci, Jesucrist, Mahoma,...), utilitzaren la seva influència persuasiva sobre un reduït grup de deixebles del seu entorn més proper. Però amb l'arribada de la radio, premsa i TV, aquest poder de la paraula s'ha elevat a la enèsima potencia. Prou bé ho saben tots els líders polítics de la societat moderna (Lenin, Stalin,

Hitler, Mao, Kennedy,...) Poder, que amb l'arribada de la imatge, ha esdevingut encara més terrorífic i alhora carregat de falsedat: molts de pics el que realment té importància són les aparences, no el contingut o la veritat.

Ha arribat a l'hora dels medis de comunicació de masses. Han agafat uns poders gairebé divins i que ningú mai els ha donat, simplement s'han apropiat d'ells.

I, si aquests medis (premsa i TV sobretot) no intenten cap dels embulls coneguts:

- Manipular els pensaments
- Estar al servei d'un o un altre grup polític o ideològic manifestant el contrari.
- Tergiversar o amagar informacions deliberadament.
- Defensar ideologies contradictòries al mateix temps.
- Valer-se de l'anonimat per intentar atacar, destruir, esporquir enemics reals o ficticis.
- Eludir les sàvies autocrítiques
- No fer cap tipus d'esforç per a la imparcialitat.
- Pensar-se que es té un absolut domini de la veritat.
- Valer-se de pseudònims per actuar com a censura pura i dura.

.....mereixen la meua més sincera admiració i suport.

Però si pel contrari permeten aquestes o d'altres mangarrufes, l'únic que fan és actualitzar les velles i covards estructures repressives, autoafirmant-se en la intolerància.

Cada dia hi ha gent que es desperta, ressuscita, torna viure...

Avui tant per al meu cor com per al meu enteniment ha estat un dia ennuvolat. La paraula més exacta seria un dia trist. La meua tristor se nodreix per una barreja de pena, tendresa, enyorança, decepció, monotonia... Oh no!, no puc dormir; no vull pensar; no vull reflexionar; no vull aclarir-me.

M'agradaria assaborir de manera sensitiva una experiència d'amor, tan difícil de trobar al llarg del nostre camí i que tant ens consta engendrar.

En silenci he llegit les paraules, que sense dubta reconeixerà el seu autor, on amb facilitat i cruesa descriptiva ens manifesta els seus preocupants sentiments:

"Cada dia que passa m'enfonso més dins la boira de les tenebres envejoses, i ressuscito després, cada dia, sovint cada nit i torno viure... No sé fins a quin punt la nostra vida és significativa dins aquest món nostre on només som una petita porció d'humanitat reflectida dins un espill brut i ple de pols; sabem que respirem perquè algú qualche dia, de tant en tant, ens ho recorda, sabem que menjem i també sabem que vivim... sensacions subtils.

...Passen dies, passen anys... no passa res. Desperta! Obri els ulls!. Cal innovar, cal fer coses positives pel poble, cal errar-se!, cal lluitar i mossegar... Les generacions creixen... tot roman constant"

No es fàcil destriar, sota el besllum de la boira d'unes tenebres envejoses, la vida d'unes persones que dia a dia

es desperten, ressusciten, tornen viure. Persones que no aconsegueixen ser ofegades per les extorsions, aprofitaments, amenaces. Persones que dins un majestuós silenci esmicolen la seva vida teixint amb fils d'amor, il·lusió i tendresa el benestar del seu voltant. L'amor, qualsevol amor, mentre sigui amor, sempre ens torna més homes.

Des del crit del qui no es resigna a morir, des dels qui voldrien que l'església deixàs d'esser una màquina de tranquil·litzar consciències i ficàs el dit dins la vertadera nafra, des dels qui pensen que el sentit d'administració i servei hauria d'informar les actuacions dels qui ostenten el poder un tant guiats per la comandera o en benefici de la pròpia imatge, des dels que de mica en mica i sense sortir de ca seva han après el difícil art del sumar, posant al nostre abast el que tenen i són, des dels qui diuen "Cal endurir-se sense perdre la tendresa", com deia el Che Guevara, fins els qui creuen que cal eclipsar-se sense fer renou perquè el que de veres compta són les obres.

Aquest és per a mi el fet més meravellós: **"cada dia hi ha gent que es desperta, ressuscita, torna viure"**. Gent que rebutja les moixonies de les bones paraules i prefereix la valent i agressiva espasa de la veritat, nomenant les coses pel seu nom a l'entretant que van fent camí.

Segueisc amb alguns fragments que m'han escrit diferents persones, totes elles pertanyen a aquest tipus de

gent que cau i s'aixeca, que creu en la vida, que està afectada per la malaltia de l'estimera.

"... m'agradaria poder canviar ses coses però ses passes amb que avanç són molt petites. El temps és una de les causes que me fa sentir com si el meu cor es fes bocins. Voldria tenir molt de temps per repartir amb tots vosaltres..."

"... sempre he viscut amb l'esperança i la il·lusió de qualche dia el meu marit i jo arribariem a tenir uns mateixos sentiments. Ara me'n don compta que això serà difícil d'aconseguir. La nostra escala de valors no és la mateixa. Ell té una manera de ser molt diferent a la meua i som ben conscient de que no li puc demanar el que no té. Hauré d'acceptar i respectar aquestes diferències, fer el que pugui per conservar l'estimació que ens tenim i en la mida que sàpiga millorar-la".

"...amb les teves paraules, amb la teua vida me sent estimada per mi mateixa, sense condicions, sense demanar-me res a canvi, desitjant la meua llibertat, el meu bé... Em manca comprensió per part de les persones que m'envolten. No s'adonen que estimar no fa mal, que no és res dolent..."

Vull acabar amb uns entenedridors versos:

"Entre roselles i blats,
anam junts, jo i la tristesa,
i dins les grans soledats,
com pàl·lids enamorats,
ens abraçam amb tendresa".

G. Morlà

CARTA DES DE UN PATI DE SANT JOAN per Raquel Marcos Sánchez

Engronsat per un suau oratge, el llençol es feia enrera i envant. Li fa companyia, dins la seva reposada dansa, un insistent i martellejant degoteig d'un pati regat de fresc.

Estic asseguda damunt una petita escala de ciment (un parell d'escalons) que duen a la cambra de la rentadora. Les campanes de l'església comencen a repicar. Un continuat degoteig, el llençol es balanceja i la tovallola estesa a la corda. Repiqueig de campanes, cans que lladren. Una formiga puja pel paper i esquiva el meu bolígraf. Les flors color taronja van tancant-se poc a poc, a mesura que el sol es retira, per poder tornar-se obrir, de la mateixa manera, al dematí següent.

Això és, estimada amiga, el que escolten les meves orelles, el que veuen els meus ulls, el que sent un horabaixa qualsevol en el pati de la meua casa de Sant Joan que res té de particular, doncs quan plou es banya com totes les demés.

Estaràs d'acord amb mi en que Sant Joan i Madrid són llocs molt diferents entre si i que el viure en un lloc o l'altre implica costums quotidianes absolutament oposades.

També, com ja saps, la vida de Madrid se defineix per una continua acceleració del matí a la nit, traduïnt-se en una sola paraula que pareix aglutinar-ho tot: AGRESSIVITAT. Agressivitat quan camines, agressivitat quan estàs al volant, agressivitat en les relacions personals,...

Moltes vegades, per desgràcia, si un es proposa assolir una determinada meta

no es pot permetre el luxe de pensar amb el demés, perquè molt al contrari, els demés es converteixen amb obstacles a sortejar.

Hi ha ocasions en que ni tan sols som conscients d'aquesta situació, bé és sabut que el ser humà té una capacitat d'adaptació tal que pot viure dins aigua bullent sense saber que s'està escaldant.

Per altra banda és ben evident que les grans ciutats tenen molt que oferir, des de oportunitats de feina, fins a satisfer els més variats gusts culturals.

I és en aquest moment quan un comença a pensar en el que realment desitja i ha de triar. I és així, sospesant, com una madrilenya aterra en un poble com Sant Joan i comença a ser, cada dia, testimoni sorprès de les sanes costums dels seus habitants, de la seva amabilitat, de la seva preocupació pels demés.

La primera vegada que vaig obrir els ulls com a platets fou el dia que vaig entrar al poble amb el meu cotxe i vaig començar a veure com altres persones al volant em cedien el pas. A Madrid no domés no te deixen passar sinó que ens enginyam per veure com col·locar-nos davant els altres sense fer cas de les estridents pitades de tres o quatre conductors apurats per l'hora i l'intens tràfic.

Quan comences a passejar pel poble els primers dies i qualcú s'ofereix per ajudar-te, - per iniciativa pròpia -, a trobar el lloc que cerques, penses en les vegades que caminant per Madrid i sospites

que la persona que se t'acosta, ho fa per demanar-te doblers o per vendre't alguna cosa, si bé és cert que no sempre és així.

Quan les persones se te presenten pel plaer d'ajudar-te, quan la veïna t'ofereix una sopa molt gustosa que acaba de fer o unes taronges que ha collides, o un tros de la coca que ha preparat per la seva filla, quan qualcú que acaba de conèixer-te t'obri el seu cor i expressa el seu desig sincer d'ajudar-te i així ho fa, quan qualcú et regala un llibre...

Una de les ocasions en vaig notar el xoc de la meua mentalitat de Madrid amb la forma de pensar de Sant Joan, fou un vespre en que es feia una torrada per Sant Antoni. La gent conversava un amb l'altre mentre col·locava damunt les esgrelles els trossos de carn que volia torrar amb l'ajuda d'unes esmolles. Vaig estar una estona esperant que me tocàs el torn poder agafar les esmolles quan de sobte, algú que estava darrere jo me fou davant i les agafà. La meua primera reacció fou pensar que aquella persona m'havia passat davant i volia emprar les esmolles ell; per sort, abans de que pogués reaccionar de mala manera, m'oferí les esmolles amb un somriure ja que des d'un principi l'únic que pretenia era facilitar-me la feina i oferir-me aquella eina de manera amable i cortès.

Els sentiments que vaig experimentar anaven des de l'empeguement a la satisfacció per la qualitat humana de la gent que m'envoltava i així ha estat com, poc a poc, cada dia, aquest

poble m'ha anat ensenyant totes les coses.

He après a caminar més poc a poc perquè aquí no he de perdre el metro, salut a les persones que top pel carrer - encara que no les conegui - i elles me tornen l'escomesa o inclús m'escometen primer, sent un meravellós plaer en cedir el pas quan vaig amb el meu cotxe i altres vegades són els demés els qui em deixen passar primer, veig amb satisfacció com les dones majors del poble, sense sentir-se travades van amb bicicleta, condueixen motos o furgonetes al mateix temps que saben jugar un joc de cartes en el cafè.

Sant Joan és un poble orgullós de les seves tradicions, de les seves coses, encara que això no les impedeix a la vegada rebre la gent externa sense reticències, això si, qualche vegada sense amagar l'endarrer que tenen o la curiositat que senten per tu.

Aquesta manera de ser fa possible un meravellós intercanvi entre les costums del poble i les novetats aportades per gent d'altres llocs. Aquesta és una de les grans virtuts dels habitants del poble i aquesta és la raó que du a una persona de fora a sentir un fort desig per les costums autòctones.

Crec estimada amiga, que si el destí juga capriciosament amb les nostres vides i les encamina cap a una direcció o l'altra, he d'agrair personalment el que hagi fet que encamini les meves passes cap a Sant Joan i no a una altra banda.

OPINIÓ

Prensa Forana

Lluís Maicas.

Guardador de tot quant document cau a les meves mans, he anat arreplegant, aquests darrers anys, alguns exemplars de cada una de les revistes d'informació local que s'editen a la part forana de Mallorca, moltes de les quals associades al col·lectiu "Prensa Forana". Algunes efímeres i algunes d'una longevitat envejable, de qualitats molt diverses, no només pel que fa al material que empren sinó també, o sobre tot, pels seus continguts, totes elles tenen en comú tot un seguit de trets que les fan molt especials i estimades.

Són el pols dels pobles on s'editen, bateguen la seva vida i constitueixen una acta notarial del seu dia a dia. Recullen, a les seves pàgines, els esdeveniments quotidians, es fan ressò de les alegries i tristors, conserven tradicions, gloses i malnoms, recuperen imatges de l'avior, estimulen activitats culturals i, en definitiva, escriuen la història. Han mantingut i mantenen encara la llengua viva. Escrites la majoria íntegrament en català han estat, durant anys, les úniques publicacions periòdiques en la nostra llengua. Les que, en temps difícils, han ventat el caliu perquè les cendres no colgassin la flama i l'alè tebe de la paraula fos difusor de l'esperança. Són el bressol de molts dels nostres futurs escriptors. Les seves pàgines, la primera oportunitat que els joves tenen de publicar i que la seva escriptura prengui el vol i agafi una dimensió ben distinta a la petita i miserable mort dels calaixos.

Totes, sense excepció, són fruit de l'esforç i del sacrifici d'unes persones que estimen profundament el seu poble, la nostra terra, la nostra cultura i la nostra llengua. Persones generoses que, malgrat el desànim o la incomprensió, dediquen el temps que roben al lleure, a la son o a la família a tirar endavant un projecte de país. Amb constància i il·lusió treuen al carrer cada número de les publicacions, molt sovint posant mà a la butxaca. I el conjunt d'aquestes publicacions forma un corpus encara o ben apreciat, la importància del qual es consolidarà amb el temps.

Per tot això i perquè crec sincerament que la tasca que fan és molt important per normalitzar el nostre petit país i consolidar la nostra cultura, és la raó per la qual els vull retre el meu petit, però sentit, intens homenatge. Que no defalleixin. Que vencin les dificultats, perquè la nostra malmesa cultura els necessita.

NOTA DE LA REDACCIÓ.

Reproduïm, pel seu interès, aquest article aparegut en el Diari de Balears el dijous 13 de Març.

CONTARELLES I MEMÒRIES (II)

per Andreu Bauzá i Joan

(Continuació)

El servici militar

Com he dit abans, em vaig llogar a Sa Bastida cobrant un sou de 110 pessetes cada mes i panxa plena. Hi vaig estar fins que me cridaren en el servici, que va esser el 3 de febrer de l'any 1939. De la meva quinta del 41 ja s'havien entregat el primer, segon i tercer trimestre. Ens dugueren al garatge Fort. Allò era el dipòsit de la carn de canó.

Presos polítics

A penes dúiem un mes de "mili" ja ens feien jurar bandera, fer guàrdia dia si i altra no a totes les presons de Ciutat: Provincial, Can Mir, Hermanitas, la Pietat i la Missió. Totes aquestes presons improvisades, manco la Provincial, estaven atipades de presos polítics. El dia que no teníem guàrdia anàvem al Coll d'en Rabassa a fer guerrilles. El sou era de 25 cèntims de pesseta.

En aquelles saons, en el Coll d'en Rabassa, no hi havia cap casa, tot eren clots de maresseres abandonades. De can Mir, que abans era un magatzem de fusta i ara hi ha la Sala Augusta, em guard un record que no podré oblidar mai. Un vespre em tocà fer guàrdia davant una petita cel·la en la qual hi havia un condemnat a mort, aquella mirada desorbitada i aquell rostre d'espant em quedà gravat en el fons de la meva ànima, per molt de temps, molts de vespres el vaig

somniar. Vaig pregar a Déu perquè li ajudàs en aquelles hores tan amargues i l'admetés en el seu Regne. Crec que si m'haguessin donat a triar entre la seva ànima i la d'aquells botxins que a la matinada el se'n dugueren a fusellar, m'hauria quedat amb la seva. Pobre home! Sempre he estat en contra de la pena de mort.

El dia 1 d'abril, acabada la guerra, férem la desfilada de la Victoria. Crec que sols en sortiren beneficiats el que després viurien de la Pàtria, que no és el mateix, morir per la Pàtria que viure d'ella.

Destinat a Eivissa

El dia 13 de juliol, i sense deixar-nos anar a acomiadar de ca nostra ens embarcarem en el vaixell Vicente Pujol cap a l'illa de Eivissa. Havíem sortit de Ciutat a las dotze del migdia i arribàrem a les 6 del capvespre. Ens allotjàrem en el Castell que per sort tenia una vista meravellosa cap a l'illa de Formentera. Allà el capitost més gros era el comandant Ordovas, molt bon home, ens donava un bon ranxo i a les quatre del horabaixa ens tocaven marxa i podíem anar a banyar-nos en aquelles platges quasi verges de Figueretes i Talamanca.

Diuen que el bons temps sol durar poc i així va ser.

El primer dia de Setembre va esclatar la guerra més ferotge i més cruel de tot el temps, la guerra mundial.

Acabada la guerra civil espanyola, havien llicenciat a la Península varies quintes. El

pas del temps emboiren un poc la memòria i no record el nombre, però si record que el mallorquins llicenciats a la Península quan foren a Mallorca, les tornaren mobilitzar perquè, els Capitans Generals de cada regió estaven facultats per llicenciar o mobilitzar, segons les passàs pel reials collons, i, lo greu del cas, és que en lloc de deixar-los a Mallorca les embarcaren cap a Eivissa. Aquells homes estaven amb la sang negra i amb raó. Per cert que un porrerenc de llinatge Veny, un caporal reenganxat li donà una granera i li va manar que agranàs la Companyia. El soldat se va negar a fer-ho i s'engrescaren a bufetades. Bona la va haver feta el porrerenc, li formaren expedient i el destinaren a un Batalló disciplinari a la Península. No sabérem res més d'ell, potser que se suïcidàs, perquè quasi valia més morir que sofrir les cabronades i abusos d'autoritat que se feien en aquells Batallons, comandats per bèsties sense ànima ni entranyes.

La guerra, de cada dia més s'engrescava i a Eivissa es formà el Regiment d'Infanteria i un Tambor de Regulars, que tots, manco els cap i oficials, eren moros, gentussa bruta que feien més olor que un boc.

Els primers dies els allotjaren dins el cinema Serra, el qual deixaren destrossat.

El retgiró més gros que he tingut fins ara, el me donà un sergent moro que anava més de mig gat. Jo baixava del

Castell i no li vaig fer el saludo. Em va fer quadrar davant ell, em digué de tot manco fill de p. "te voy a dar una patada a los cojones que te voy a matar" i un llarg rosari de males paraules. Era un home prim i alt i s'engronsava com la canya al vent, també amb la ma dreta acariciava la pistola. Menys mal que va passar el Coronel del meu Regiment i com que el carrer era estret ens vàrem haver de retirar, moment que vaig aprofitar per donar-ho a les cames. Per esser sincer diré que em vaig remullar els calçons blancs. Des de aquell dia, de caporal per amunt ho saludava tot.

A principis del any 1940 Itàlia havia entrat en guerra al costat dels alemanys, per tant la guerra s'estengué pel Mediterrani i a nosaltres ens destacaren per tota la costa eivissenca. La meua Companyia la destinaren a Sant Josep. Aquell poblet tenia 1500 habitants, però llevat de 10 o 12 cases al voltant de l'església, les demés estaven escampades per aquells entorns. El Comandament havia requisat una casa amb dos aiguavessos i ens allotjàrem dins ella.

El camí des de Eivissa fins a Sant Josep, que dista uns 15 quilometres, el férem de nit i a peu, carregats com ases amb mosquetó, cartutxeres, manta i maleta. Tota la matinada arribaren soldats. Després i a principis d'estada de la Companyia, que era de 60 homes, em férem quatre grups i ens repartiren per 4 cales distintes. El meu grup li tocà Cala Comte, un altre Cala Vedella, l'altra Cala Tarida i Cala Corral. Aquestes darreres

eren cales tancades, en canvi Cala Comte era una platja oberta i alegre.

Cada dia dematí, des de Sant Josep, venia un soldat amb un mul per dur-nos el que viures: pa, arròs, mongetes, oli, etc. També el correu. Després cada grup ens fèiem el dinar i el sopar. Allà bastírem unes barraques amb branques de pi i càrritx. Aquell estiu ens ho passarem bastant bé, el ranxo mes o manco bastava i la feina era a la nit: vigilar la costa per si vèiem o sentíem alguna cosa estranya. Gràcies a Déu no vingué el cas d'haver de disparar cap tret.

Fam

A la Tardor d'aquell any 40, retornàrem altra vegada a Sant Josep i vingué la fam, de cop en sec, una fam espantosa. Per 40 places covíem tres quilos i mig d'arròs o mongetes negres, pel segon plat ceba frita amb aigua o feta al forn damunt llaunes amb un poc de tonyina pel damunt. Formàvem de tres en tres: un duia el primer plat, l'altre el segon i el tercer la fruita que consistia amb una taronja o un parell d'ametlles. Un tot sol s'ho hauria acabat tot de bona vida. Ens assèiem o millor dit ens acotàvem en terra, perquè no teníem taules, i amb un tancar i obrir d'ulls els plats quedaven buits. Si quedava res per reenganxar s'ho fotien els caporals perquè formaven davant.

El capvespre, quan tocaven marxa, als arrestats un caporal els feia fer instrucció i els lliures anaven per les cases de pagès per comprar un quilet de garroves passades pel forn a 50 cèntims de pesseta, era el jornal d'un dia perquè poc

temps abans el mos havien doblat.

A la quadra on hi havia els quatre muls, quan tocaven marxa, hi posaven un sentinella perquè aquells animalets no n'haguessin menjada cap de garrova, n'estic ben segur.

Nosaltres quan el dematí anàvem a fer les nostres necessitats pel camp obert, darrera unes voreres, fèiem dos excrements petits i negres que pareixien fets d'un moix.

Quan ara veig que la gent jove i no tant jove, que tiren la meitat del pa i altre tant de carn aferrada pels ossos, em fa ràbia.

La gent jove volen fer de pardals, emprant per menjar un caramull d'eines com el multimilionaris perquè diuen que no tocar-ho amb els dits es cultura, però vist amb els meus ulls es pura beneitura, aposta ens feren les mans i els dits per agafar les coses. Vos imaginau si per tocar les mamelles de les dones, o el membre als homes, ho fèiem amb forqueta? Em sembla que no seria lo natural.

Tornant a la "mili", després de l'hivern del 40 al 41, ens traslladaren a Sant Antoni, allà s'hi formà un batalló comandat per un Comandant. Ens allotjàrem dins tendes de campanya, que dins cada una hi cabien 15 soldats i record que un vespre se mogué una tempesta de trons i llamps, aigua i vent, i arrancà una de les tendes, i n'hi hagué de crits i grapades! Els qui estaven dins ella es repartiren per les altres tendes fins que clarejà el dia i la tornaren muntar.

(Continuarà)

